

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3.00; voor de buitensteden f 6.00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 1 APRIL.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaald men naar de plaatsruimte meer.

Uit hoofde van den Feestdag van Paschen zal de Tijd Maandag avond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 30 Maart.

't Is wel de weg des Kruises, dien het Katholicismus in deze angstige tijden te bewandelen heeft gehad; 't zou wel thans aan 't Kruishout geklonken zijn geweest en daaraan zijn laatsten snik gegeven hebben, zoo God het had kunnen gehengen!

Zoo God het had kunnen gehengen, dat Zijn woord, dat Zijne beloften: »de poorten der hel zullen niet tegen u vermogen,» beschaamd werden; zoo God het had kunnen gehengen, dat de vijanden van Zijnen naam zeventienden!

Wat zijn ze, intusschen, de vijanden van Zijnen goddelijken naam, hunne zegepraal nabij geweest! Gedurende drie eeuwen had alles zamengespannen om hunne overwinning voor te bereiden en gemakkelijk te maken. De begeerlijkheid der vorsten was met den hoogmoed der volkeren tegen het Katholicismus in verbond getreden; zij loochenden het gezag van zijn woord; onder hunne vereenigde mokerslagen bezweken de fundamenten, welke zijne hand onder het maatschappelijk gebouw gelegd had; zij beroofden het misdadiglijk van zijne goederen — van zijne goederen, die het in staat hadden gesteld in zijne universiteiten en in zijne scholen Europa op te voeden, en al wie honger had te spijzen, en al wie dorst had te laven, en al wie in gevangenschap verzuchtte vrij te koopen. Terwijl het Katholicismus zoo aangevallen werd in het staten-stelsel van Europa, en men daaraan alle magt en allen invloed ontzegde, en men het door plundering, door roof, door zoogenaamde secularisatie zijner goederen, van krachtige hulpmiddelen onthloot, ontzag schaamteloze spotters zich niet zijne onmagt te belagchen en te hopen, en dorst eene trotse wetenschap zich aanmatigen eene nieuwe maatschappij op te trekken op de door haar goedgekeurde en aangewezen grondslagen. En Gods lankmoedigheid spaarde al die vermetelen en liet zelfs toe, dat hun verstand tot op zekere hoogte voltooid werd. Liet zij toe, opdat de menschen zouden innemen, hoe weinig zij vermogen, wanneer zij het gelaat van God afwenden en alleen op eigene krachten bouwen; hoe afschuwelijk het werk hunner handen is, wanneer het oog niet naar hooger gericht is en de bezieling niet van hooger komt? Liet God het toe, opdat die schouwspel het tot rooie over hunnen euvangelium zagen bewegen, en zij zich tot Hem zouden bekeeren, wat zou hen tot inkeer brengen, indien het schouwspel dat thans het Europa, dat hunne handen gemaakt hebben, aanbiedt, daartoe onvermogen bleek? Anarchie in de geesten, anarchie bij de regeringen, anarchie bij de volkeren, anarchie in de gezinnen — overal oplossing, overal onthinding, overal vernietiging!

Doch met welke ontsienigheid Europa ook opgestaan was tegen het Katholicismus — één plekje gronds was er nog waar het staande was gebleven: de Kerkelijke Staten. Daar, als in zijne laatste verschansing, had zich het laatste overblijfsel van het Europa van voorheen staande gehouden en verdedigd tegen de aanvallen zijner tegenstanders. Daar bleef het geloof aan den God-mensch, de trouw aan zijne Kerk, het ontzag voor haar woord, en hare magt, en hare instellingen, de eerbied voor hare goederen ongedeerd! Maar, eindelijk, helaas! werden de muren ook van deze burgt aan 't wankelen gebracht en met slooping gedreigd; eindelijk waren de vijanden van Gods naam op het punt ook op dezen genadiglijk gespaarden bodem hunne zegepraal te vieren. Secularisatie der Kerkelijke Staten, d. i. vernietiging van de tijdelijke magt des Pausen, opheffing van allen invloed der Kerk op de dingen der wereld, verbreking der onafhankelijkheid van de hoogste verpersoonlijking op aarde van de leer van Christus en van zijne wet — ziedaar de leus, onder welke men tegen Rommelen striede, — en had die leus getriompheerd, het gure met de burgerlijke beschaving in Europa gedaan geweest! Reeds had de H. Vader zijne stad moeten verlaten; reeds hadden Mazzini en zijne seiden zich op

haar, als op eene weerlooze prooi geworpen, — en uit geprangden borst rezen de beden ten Hemel, dat God deze kerk mogt laten voorbijgaan!

Zijn die beden goedgunstiglijk door den Hemelschen Vader verhoord?

Zoo veel is zeker, dat eenmaal nog de wereld in een gelijk gevaar verkeerde als zij thans verkeert, ten tijde van Cola di Rienzi; met zijne nederlaag ontloek de schoone XIII eeuw!

Zoo veel is zeker, dat Mazzini en zijne trawanten, als een andere Cola di Rienzi uit Rome verdreven zijn, en dat Rome met vurig verlangen de terugkomst van den H. Vader verbeidt!

Zoo veel is zeker, dat het nog altijd door het Kruis is, dat de wereld verlost wordt, en dat de zegepraal van Gods Kerk nooit digter nabij is, dan wanneer hare vijanden haren dood verkondigen! Zij meenen haar ter aarde besteld en slechts haar graf te bewaken te hebben, — maar, hoort, daar schatert het blijde Alleluja! Alleluja! door de lucht; Christus Kerk is verzezen; Hij is het, Dien gij dood waant, Die weer bezit heeft genomen van de wereld; — en de Godsdienst heft weer haar hoofd op, en wischt hare tranen weg, en spreidt weer al haren luister ten toon, en herneemt weer hare glorierijke taak ter verheerlijking van God en ten zegen der menschheid!

Ondanks den tegenstand, welken het wets-ontwerp tegen de dagbladen in Frankrijk, van de zijde der dagbladpers ontmoet, is het evenwel nagenoeg zeker dat het, gewijzigd, en nog wel als maatregel van urgentie, door de Wetgevende Vergadering zal aangenomen worden. Is het echter te verwachten, dat, wanneer de Fransche regering met dit wets-ontwerp zal gewapend zijn, zij den invloed der slechte pers in Frankrijk zal kunnen fnuiken?

Weinigen, die het dusven hopen.

Helaas, het is niet aan wetten, dat Frankrijk gebrek heeft; werden zij slechts met ietwat meer veerkracht in toepassing gebracht! Zoo men de bandeloze pers in toom wil houden, — dan zijn er nog strafbepalingen genoeg toe te passen tegen de vergrijsen der pers aan de Godsdienst, aan de maatschappij, aan de zeden, aan de openbare rust. Met die strafbepalingen zou men haar voor hare losbandigheid eenigzins kunnen doen boeten, hadde de jury slechts altijd den wil of den moed, om een verdiend schuldig uit te spreken. Dan hoe zelden gebeurt zulks?

Daarom begrijpt het thans aangeboden wets-ontwerp het anders. Het zal de teugels der pers niet sterker maken dan vroeger, maar het zal de dagbladpers, althans gedeeltelijk, onderdrukken; dat is zijne strekking. Het zal de goede evenzeer als de kwade pers voor een aanzienlijk gedeelte door middel van eene belasting fnuiken.

Zijn doel is alleen de revolutionnaire bladen te treffen; maar kan het dat doel bereiken? Neen. Twee of drie revolutionnaire bladen zullen zich tot één blad vereenigen; en dat blad, dat de houding van een slagtoffer der drukpersvervolgingen zal aannemen, zal gemakkelijk een buitengewoon opgang maken.

Zijn doel is den verkoop der Dagbladen tot den prijs van een sous in de straten van Parijs te beletten; welnu, men zal ze dan tot een dubbelen prijs verkoopen; men zal dan wel een geringer aantal exemplaren slijten, maar ieder exemplaar zal door meerdere handen gaan, zoo ten naastenbij als bij ons, waar, om den verbaasend hoogen prijs der dagbladen, elk Nummer dikwijls door vijf en meerdere lezers in handen wordt genomen.

Het wets-ontwerp zal derhalve de slechte pers niet kunnen onderdrukken.

Zoo het een gedeelte der pers zal te niet doen, dan zullen het bepaaldelijk de organen der goede pers zijn. Blijkens uitvoerige mededeelingen betreffende den toestand der Parijzer pers door den correspondent van een Belgisch blad gegeven, bestaan de inkomsten der goede bladen niet zoo zeer uit den verkoop op de straten, als wel voornamelijk uit abonnements-gelden. Door een hoog zegel op de bladen zal de abonnements-prijs aanzienlijk verhoogd, en dien ten gevolge het getal der

geabonneerden in geëvenredigde mate verminderd worden. Dit laatste zal onvermijdelijk het geval zijn, daar men in Frankrijk niet de gewoonte heeft, als bij ons, zich met meerderen op een dagblad te abonneren. Velen zullen dan hun abonnement moeten opzeggen; en de regering, die daarvan de aanleiding is, zal duizende lezers ontevreden maken, die verplicht zullen zijn hun geliefkoosd blad te laten varen, of ten minste het zoo veel duurder te betalen, zoo hunne middelen het vergunnen dat zij hun blad aanhouden.

In stede dus van de slechte pers, wordt door dit wets-ontwerp de gematigde pers gekastijd voor de buitensporigheden, welke zij bestrijdt.

In stede dus van aan de goede pers sympathie te betoonen en haar aan te moedigen, geeft de regering haar in dit wets-ontwerp, zonder evenwel het te beoogen, blijken van onverschilligheid en gering-schatting.

In stede dus van het ordeliëvend publiek genoeg te geven, maakt zij de lezers der gematigde bladen ontevreden; — en men weet hoe eene schijnbaar ligte ontevredenheid zich wrekt in dagen van verkiezingen of in dagen van straatrumoer.

Het ontwerp geeft alzoo een halven maatregel, die niemand bevredigt en geen doel treft. Voor de meesten, voor ordelijke bladen zelfs is een dagblad eene speculatie, die geld afwerpt. Eene belasting op die nijverheid gelegd is een gruwel in het oog der eigenaren en hunne dienaren, de redacteurs, en moet dus de tegenkanting der dagbladen ontmoeten. Hoeveel te meer moet dit het geval zijn, als de belasting meer geschikt is; om de ordelijke bladen, dan hunne tegenpartij te schaden? Is het dan behendig zoo nutteloos de geheele pers, zoowel de goede als de kwade vereenigd, te wapen te roepen tegen de regering, en dat op een oogenblik, dat deze zoo zwak is? De regering doet hier te veel of te weinig.

Maar zoo gaat het meestentijds in dagen van onthinding als de onze: wat men in het werk stelt om het kwaad te keer te gaan, is vaak juist het middel, waardoor een ander kwaad wordt veroorzaakt.

De *National* kondigt een wijsgeerig boek aan, waarin de godslasterende schrijver de volgende stellingen tracht te bewijzen: »Het Christendom is dood. — Het socialisme is de grondslag der algemeene orde. — De stof-felijke orde heeft tot wet het toeval. — Een elk heeft »regt tot al wat hij behoeft. — Het is gevaarlijk het »vleesch te bevechten. — Het despotisme heeft zijn oorsprong in het geloof. — Men moet de beschaving vernietigen. — Er bestaat geen wezen boven den mensch. — DE MENSCH ZELF IS GOD.»

Welk een afschuwelijk boek! En welk eene waanzinnige trots spreekt daaruit! En heeft men zich dan nog te verwonderen, dat de maatschappij ten val neigt, als zulke vloekwaardige schriften openlijk verkocht en verspreid worden.

De *Nieuwe Rotterdamse Courant* deelt als een ingezonden stuk het volgend artikel mede; het bevestigt allezins de O. I. berigten van den *Publiciste* en de onze, en is te belangrijk, dan dat wij het onzen lezers zouden mogen onthouden.

ARMOEDE OP JAVA.

SAMARANG, Januarij 1850. Hoe vreemd het ook moge klinken, van uit het zoo bekende rijke land Java van armoede en zelfs van hongersnood te hooren, zoo is het toch eene onwedersprekelijke waarheid, dat er eene hier nooit gekende armoede en hongersnood heerscht, die duizende menschenlevens kost, en niettegenstaande zulks zeer plaatselijk is, zoo bestaat er voor den Javanen in wiens midden die kwaal heerscht, geene mogelijkheid, om zich van voedsel te voorzien, al zijn de plaatsen, waar levensmiddelen genoegzaam voorhanden zijn, nog zoo nabij gelegen; de reden waarom die armoede haar bestaan te danken heeft, zal ik hier niet gelijk trachten duidelijk te maken. De afdeeling Demak en Gombong, deelt het meest in die armoede. Hij, die op Java bekend is, zal weten, dat die afdeeling de rijkste rijst-velden van het eiland

bezit, en daar armoede te vinden, moet voorzeker de verwondering van een ieder gaande maken. De reden van die armoede is in het geheel niet aan het bestuur van het laatste jaar alléén toe te schrijven; die kanker is reeds eenige jaren achtereen bezig in te vreten, zonder dat ooit een regeringshoofd het heeft ingezien, maar wel nu, nu het te laat is.

De redenen dan van dien langzamen achteruitgang zijn tweeledig, wij zullen die beide trachten duidelijk te maken.

Ieder ambtenaar bij de cultures is zeker van welgevallig te zijn in het oog van zijnen chef, als ook bij het hooge bestuur, wanneer hij de landrenten van zijne afdeeling verhoogt; en daar ieder ambtenaar zulks zoekt, zoo zijn vele jaren achtereen die landrenten zoo verschrikkelijk opgedreven, dat ik menigmaal ooggetuigen ben geweest, dat de Javaan zijne karbouwen (ploegvee) verkocht; ja om die onbillige en afgeperste belasting te voldoen, verkoopt hij al wat hij bezit, want betaalt hij niet, dan wordt hij aan den lijve gestraft, door in het blok gesloten te worden, verwijderd van zijne vrouw en kinderen; nu zult gij mij waarschijnlijk, geachte lezers, die op Java bekend zijn, vragen of tegenwerpen, of de Inlandsche vorsten en hoofden met die handelingen tevreden zijn? Helas! ik moet daar — ja, op antwoorden; zij zijn even als de Europeesche ambtenaren; zij willen ook welgevallig zijn in het oog der regering, ten einde ook op hunnen tijd promotie te maken.

Bit jaar zal men hier achteruitgang bemerken; algemeen vreest men, dat door sterfte, verhuizing en verzwakking van den Javaan de helft van de uitgestrekte duizende bunders rijst-velden, niet bebouwd zullen kunnen worden; zaaiakoorn mist men geheel. Wel is waar, het gouvernement heeft eenige duizenden ponden zaaiakoorn doen aankopen; echter is zulks wederom op een wijze geschiedt, dat er reeds geruchten onder den Javaan loopen, dat het grootste gedeelte daarvan zeer slecht is.

De tweede oorzaak van de verschrikkelijke armoede van den Javaan zijn de knevelarijen van de Chinezen. Iemand die den Javaan en de Chinezen niet kent, in diens oog kan dat kwaad zoo groot niet bevonden worden, maar hij die deze natien van nabij kent, zal de beide oorzaken voor de armoede gelijk stellen. Het gouvernement verpacht den verkoop van eenige artikelen, als mede de bazars uitsluitend aan Chinezen. De tarieven voor de bazars zijn zeer billijk door het gouvernement bepaald; niettegenstaande dat, pachten de Chinezen de bazars uitermate hoog, en heffen van den Javaan, die iets ter markt brengt, naar hun goedvinden, en zoo veel zij kunnen, en zulks met medeweten en behulp van het bestuur; want hadden ze die faculteit niet, zij zouden hoogstens 1/5, zegge een vijfde pachtsehat kunnen geven van hetgeen zij nu betalen.

Toen er in 1846 sprake was dat pachters van bazars zich aan het bepaalde tarief zouden moeten houden, informeerden de Chinezen voor de verpachting bij den directeur der middelen (ik was ooggetuige daarvan), hoe het daarmede stond; en toen kregen zij van gemelden heer ten antwoord, na genomene deliberatie met de residenten: *boleh djoeja, tapi djangan terlaloe kras*, (gaat gij lieden uw gang maar, maar niet te sterk) beter gezegd: vil den Javaan, maar vermoord hem niet. Ziedaar landgenooten het systema van ons heerlijk bestuur.

Het gouvernement heeft tot verligting het besluit genomen, dat de verkoop van rijst vrij van pacht is. Maar wat zal dat helpen? De Chinees leeft toch even zoo veel van de rijst als vroeger; niemand zorgt voor de uitvoering van een dergelijk besluit. Ik zie het dagelijks voor mijne oogen, hoe de pachters van den Javaan het geld afpersen, wanneer zij wat gras of brandhout ter verkoop brengen, beide deze artikelen zijn vrij van alle belasting, en toch met medeweten van het bestuur, en niettegenstaande de heerschende armoede, wordt er niet voor gewaakt. Menigmaal heb ik een vierde van de opbrengst zien afgeven. De Javaan is een gewillige slaaf er is ook geen regt voor hem; wil hij niet betalen dan neemt de pachter een soort van oppasser of politie-agent in den arm, die den armen man opsluit; eindelijk begint hem het opgesloten zitten te vervelen; dan betaalt hij, en gaat ten zijnen. De politie-agent die beter van den pachter dan van het gouvernement gesalarieerd wordt, trekt de partij der pachters en zal voorzeker altijd hunne partij trekken.

In 1848 had een mijner kennissen (een Europeaan) een bazar gepacht. De eerste maand verloor hij geld daarop. De oorzaak daarvan onderzoekende, zoo werd hij door zijne bedienden aangeraden de politieagenten goed te betalen, want nu gingen zij het heffen van gras, brandhout en andere artikelen, die vrij zijn, tegen; naauwelijks had hij aan die heiligen geofferd, of de zaken gingen naar wensch, en de Javaan moest bloeden.

Een boekdeel zoude ik kunnen vullen over de knevelarijen en afzetterijen, waarvan ik sedert 1844 ooggetuige ben geweest, die altijd met medeweten van de hoogste plaatselijke overheid geschieden. Van daar dan ook die langzame verarming van den Javaan. Maar waar-

toe zoude het dienen daar meer over te schrijven? Zij die Samarang gekend hebben, zullen over de waarheid van het hierboven geschrevene kunnen oordeelen.

Blijkens de opgaven tot dusverre bij het departement van binnenlandsche zaken ingekomen, heeft de algemeene collecte tot leniging van verliezen door den jongsten watersnood in de onderscheiden daardoor geteisterde provincien veroorzaakt aan hen, wien het ontbreekt aan eigen middelen tot herstel of tot voorziening in hunne behoeften, opgebracht: in Noordbrabant f 12,434.42; Gelderland (voorloopige opgaaf) f 20,871.05; Zuidholland f 57,541.91; Noordholland (voorloopige opgaaf) f 53,216.95; Zeeland f 7,615.29; Utrecht f 10,958.45; Friesland f 7,216.86; Overijssel f 8,042.43; Groningen f 8,182.04; Drenthe f 2,325.82; Limburg f 5,546.40. Totaal f 193,951.65.

Daarenboven is bij voormeld departement nog regtstreeks ontvangen en bij die opbrengst gevoegd: van den Nederlandschen consul te Bremen f 28.50; van Zijne Heiligheid den Paus f 4,725.00; van eene Commissie uit de liedertafel *Eutopia* te Amsterdam, wegens de zuivere opbrengst van een concert, den 7 Maart jl. door die liedertafel gegeven f 1,306.82; van den generaal graaf H. G. de Perponcher te Potsdam f 150.00; van den baron E. Sirtema van Grovestins, Zr. Ms. gezant bij de hoven van Spanje en Portugal f 30.00.

De som voor de onderscheiden geteisterde provincien ingezameld, bedraagt dus, voor zooverre tot nu toe is bekend, f 200,191.97.

Onder die som zijn begrepen de volgende posten in de ingekomen opgaven bijzonder vermeld: (1)

In *Gelderland*: van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe f 1000.00; van het instituut van mejufvrouw Wildrik te Oosterbeek f 10.00.

In *Zuidholland*: gecollecteerd in de hervormde kerk te Brielle op Zondag den 24 Februarij 1850 f 10.50; door Ds. Timmers Verhoeven aan het stedelijk bestuur van 's Gravenhage ter hand gesteld f 25.02; de opbrengst van een concert gegeven door de zangvereniging der 's Gravenhaagsche afdeeling van de maatschappij tot bevordering der toonkunst f 417.75; de opbrengst eener soirée littéraire et musicale gehouden door de vereeniging tot nut en vermaak te Oudshoorn f 257.25; de zuivere opbrengst van een concert in het lokaal der sociëteit de Harmonie te Delft gegeven f 42.70.

In *Noordholland*: van het garnizoen te Alkmaar f 52.63; van de leden der vrijmetselaars-loge de Noordstar te Alkmaar f 50.00; van de heeren Joh. Enschedé, wegens bij die firma ontvangen gelden f 730.00.

In *Utrecht*: van de heeren studenten aan de hogeschool te Utrecht f 410.00; de zuivere opbrengst van een concert te Utrecht gegeven door de zangvereniging aldaar f 205.33.

In *Friesland*: van het detachement infanterie, garnizoen houdende te Harlingen f 10.25.

In *Drenthe*: van de officieren, onderofficieren en manschappen van het garnizoen te Coevorden f 102.87; van het garnizoen te Assen f 10.03.

In *Limburg*: van het garnizoen te Maastricht f 423.07; van id. te Roermond f 53.82; van id. te Venlo f 26.27. Voorts is nog met eene door de gevers bepaald aangepwezene bestemming ontvangen:

In *Gelderland*: voor den Boemelerwaard f 60.00.

In *Zuid-Holland*: Van diversen, bij de uitgevers van het *Dagblad van 's Gravenhage*: voor Noordbrabant f 282.40; voor 's Hertogenbosch f 2.50; voor Lith f 6.00; voor Herp en Langen f 1.00; te Delft, voor Noordbrabant en Gelderland, de opbrengst eener soirée littéraire, gehouden door den heer D. J. den Boer Poortugaal f 82.40.

In *Overijssel*: voor Noordbrabant en Gelderland, van de loge der vrijmetselaars *Fides Mutua* te Zwolle f 80.00; en voor Noordbrabant, van het detachement van het 2de bataillon 3de regiment infanterie in garnizoen te Zwolle f 25.67. (St. Cr.)

Als een aanhangsel tot de verschillende kreeten, die in het laatst der vorige en de eerste helft der tegenwoordige eeuw in Parijs werden aangeheven en door ons zijn medegedeeld, vinden wij het niet ongepast hier nog te laten volgen de verschillende toonen, waarop de beroemde *Moniteur*, het officieele blad der Fransche regering, in het kort tijdsbestek van 1 tot 10 Maart 1815 omtrent de komst van Bonaparte in Frankrijk berigten mededeelde:

- 1 Maart: De *Menschenoreter* is zijn roofnest ontsprongen.
- 2 " De *Korsikaansche Hecuwolf* is zoo even te Kaap Juan geland.
- 3 " De *Tijger* is te Gap aangekomen.
- 4 " Het *Ondier* heeft te Grenoble overnacht.
- 5 " De *Tyran* is door Lyon gekomen.
- 6 " De *Overweldiger* is op 60 mijlen afstand van de hoofdstad gezien.
- 7 " *Bonapa* te rukt aan met reuzenschreden, doch hij zal nimmer binnen Parijs geraken.

(1) Het blijkt uit deze opzigt niet dat onder deze som begrepen zijn de gelden aan de verschillende commissien verstrekt

8 Maart: *Napoleon* zal morgen onder onze muren verschijnen.

9 " De *Keizer* is te Fontainebleau aangekomen.

10 " Zijne Keizerlijke Koninklijke Majesteit heeft gisteren HDZ. plegtigen intogt gehouden in HDZ. KK. kasteel der Tuilleries te midden van HDZ. getrouwe onderdanen.

's GRAVENHAGE, 29 Maart. Men verneemt, dat het ontwerp van wet nopens het regt van enquête reeds bij den raad van state is overwogen en dat hetzelfde thans gereed is, om aan de Staten-Generaal, bij de hervatting hunner vergaderingen, te worden aangeboden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 28 Maart. Het besluit der Wetgevende Vergadering om hare zittingen tot Maandag te schorsen, uithoofde van de drie laatste dagen der Goede Week, is met eene groote meerderheid genomen. Slechts de Montagne heeft gemeend zich niet te moeten vereenigen met dit bewijs van eerbied voor de godsdienst, hetwelk der Nationale Vergadering tot eer verstrekt.

— Het voorstel van Larochefjacquelein is nog het onderwerp van alle gesprekken en dagblad-artikels. Gisteren hebben onderscheidene vertegenwoordigers zich naar de vergaderzaal begeven, in weerwil van de genomene vacantie, en hebben er met eenige leden der Montagne over dit voorstel eene vrij levendige discussie gevoerd.

Een dagblad meldt dat Mérilhou, gewezen minister onder de Julij-regering, zou gezegd hebben: Het zal met het voorstel van Larochefjacquelein even zoo gaan als met dat van Râteau (om de Constituanten te dwingen, zich te onthouden); hetwelk eerst een eenparigen tegenstand verwekte, en later met algemeene stemmen werd aangenomen.

Intusschen de plotselinge voorlezing der voordragt door den president der Vergadering, zonder voorkennis van den voorsteller, is eene inbreuk op de wettigheid, die bij de vrienden van orde, ook zelfs in eene republiek, afkeuring verdient.

— De verkiezingen van het dep. Vosges hebben volgens een bericht van Epinal aan den *National*, tusschen de twee voornaamste kandidaten, den socialist Guilgot en gen. Rioul, beslist en aan eerstgenoemde de overwinning toegekend. Het leger, namelijk de garnizoenen van Montpazier, Bannes en Niort, hebben den socialist, boven den koningsgezinden generaal, verreweg de meerderheid gegeven. Het is niet noodig bij zulk een resultaat aanmerkingen te voegen.

— De commissie belast met het onderzoek der perswet, betuigt haren wensch om de belangen en de meeningen, die door het ontwerp der regering bedreigd worden, te bevredigen. Deze stap achterwaarts op den weg, dien de zoogenaamde beteugelings-politiek nog slechts even was ingeslagen, vindt algemeen zeer veel bijval; het schijnt dat alle talent voortaan daarin bestaat, den strijd te ontwijken; en het is ligt te begrijpen dat deze politiek aan de omstandigheden voegt. De strijd kan met eene schermutseling aan de voorposten beginnen en met een algemeen en beslissenden slag eindigen. De voorstanders der beteugelingspolitiek hebben, en het liet zich voorzien, sinds eenige dagen verbaasd veel terrein verloren.

— Men heeft ons verzekerd, zegt de *Constitutionnel*, dat afgevaardigden der dagbladen uit de provincien zich in groote menigte naar Parijs begeven. De departementale pers schijnt tegen elken maatregel van een zegel-regt, al ware het van een centime, als bedreigend voor het bestaan hunner bladen, onvoorwaardelijk te willen protesteeren.

Een aantal eigenaars van bladen, aan kunsten, wetenschappen, letterkunde, nijverheid en modes gewijd, hebben gisteren eene bijeenkomst gehouden met het doel om eene deputatie te vormen, ten einde aan de commissie op de perswet de vertoogen harer committenten in te dienen. Maandag zal de commissie die deputatie ontvangen.

— Meer dan honderd leden der Wetgevende Vergadering, tot de meerderheid behoorende, hebben een voorstel ondertekend aldus luidende: »Er zal eene Commissie worden benoemd belast met het ontwerpen eener organieke wet op de recruterij van het leger en over de samenstelling der openbare magt.

— Volgens de *Globe*, zou in de geheime clubs verleden week besloten zijn eene demonstratie op groote schaal te doen, zonder de algemeene verkiezingen van 1852 daartoe af te wachten.

— Huart, officier van het 14e regiment is naar Parijs ontboden en op non-activiteit gesteld, omdat hij bij de laatste verkiezingen stembriefjes met de namen van democratische kandidaten had ingevuld. Een socialistische schoolmeester te Champigneulle is afgezet. Hetzelfde afgezette of geschorste onderwijzers, ten gevolge der wet van Parijs, bedraagt, zegt men, reeds ongeveer

3000. Twee departementale bladen, een te Marseille, de andere in het dep. Jura, zijn voor twee maanden geschorst.

Een redacteur van de *Constitutionnel* heeft met een confrère van de *Gazette de France* heden geduel. leerd. Zij kunnen wellicht beter de pen dan de pistool hanteren; althans zij schoten beiden mis.

De *Réforme* is op nieuw veroordeeld tot eene geldboete van 2000 fr., wegens het bekend maken van een manifest der Fransche uitgeweken te Londen. Gisteren werd het blad openbaar te koop geveild. De vraag was 10.000 fr., doch het hoogste bod slechts 5000 fr.

Heden morgen werd eene langdurige kabinetsraad gehouden.

Chenu zal, zegt men, eene tweede brochure uitgeven, die noch belangrijker zijn zal dan de *Zamenzwervers*. Zij zal de gebeurtenissen van 15 Mei en 27 Junij 1848 bespreken.

MADRID, 23 Maart. H. M. geniet eene zeer gewenschte gezondheid.

De min. van fin. heeft ter beschikking des min. van gratie en justitie gesteld eene aanzienlijke som voor de gebruikelijke ceremonien van de Goede Week, die met de gewone plegtigheid zullen worden gevierd. Buitengemeen indrukwekkend zullen ze te Toledo zijn, verwaarts de adel en de aanzienlijken dezer hoofdstad zich zullen begeven.

Een Pastoor te Tutana stierf plotseling op den kansel, kort nadat hij eene preek had aangevangen over de laatste oogenblikken van 's menschen leven.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 29 Maart. Men schrijft aan de *Deutsche Volkshalle*: »Uwe statistiek van de universiteit in Breslau (zie N°. 889 van de *Tijd*) toont weder zoo regt in het oog loopend, hoe stiefmoederlijk de Katholijken in ons vaderland behandeld worden. Wanneer dit aan het groene hout geschiedt, wat zal dan niet met het dorre geschieden? Overigens zou het stellig nuttig zijn, indien de *D. Volksk.* ook eene bijdrage wilde leveren, voor de statistiek van de gemengde Universiteit Bonn en andere soortgelijke inrigtingen. Men moet niet zeggen: »het helpt toch niets." Indien O'Connell zoo gedacht had, zou hij dan wel ooit de emancipatie der Katholijken in Engeland hebben doorgezet? Laten wij in dit opzigt toch een lesje nemen van de Protestanten in katholieke landen. Overal, waar zij zich maar schijnbaar op den achtergrond gesteld zien, heffen zij straks en in alle bladen hunne klachten aan en eischen gerechtigheid. Laten wij ons insgelijks verheffen, laten wij klagen, zoo lang de grondwettige gelijkheid niet jegens ons gehandhaafd wordt, en laat ons niet rusten, totdat ook eindelijk ons gerechtigheid zal worden. Slechts hij, die volhardt ten einde toe, zal b' kroond worden."

Voor eenige dagen heeft von Radowitz, aan vorst Gortschakoff verklaard, dat de bondscommissie den vrede in de Deensche kwestie op eene aannemelijke wijze wil sluiten; maar dan ook verlangde, dat Rusland zou verklaren, dat de groote mogendheden tegen die partij vijandig zouden optreden, die in de Deensche kwestie het eerst weder de wapenen zoude opvatten. Gortschakoff heeft geantwoord, dat het Russische kabinet wenschte, dat alles in vrede afliep, doch begreep, dat er geene redenen bestonden om Denemarken te beletten zijn toevlugt tot de wapenen te nemen.

ERFURT, 28 Maart. Gisteren middag heeft de Raad van Bestuur aan de commissie voor de constitutie verklaard, dat hij de aanneming en *bloc* zou goedkeuren, doch slechts onder voorwaarde, dat de *grondrechten* zouden uitgesloten blijven en bij de herziening de eenvoudige meerderheid van stemmen beslissend zou zijn. De minister v. Hassenpflug is uit Kassel alhier aangekomen en heeft zich reeds bij den Raad van Bestuur vervoegd.

Een der afgevaardigden bij het Volkshuis schrijft uit Erfurt: »Het leven wordt hier met elken dag rustiger; het wemelt reeds van afgevaardigden in alle plaatsen van bijeenkomst, en desniettemin brengt ieder spoorloos nog nieuwe gasten aan. De oude, schier ingesluimerde hoofdstad van Thüringen wordt weder jeugdig en ontwaakt tot een nieuw leven. Men kan het haar aanzien dat zij »de eer van het kraambad van het kriegstijd Germania, en — *quod Deus avertat* — de wieg van den berg-muis, die Duitsche eenheid genoemd wordt, te zijn," zeer juist weet te waardeeren, want de oude vrouw flinkt zich op als eene jonge schoone, zoo goed zulks mogelijk is; zeer vele huizen hebben eene algeheele vernieuwing door de verkwast ondergaan en een moderne tint bekomen. Doch zonderling genoeg! Dit alles komt laat, zeer laat, alsof men hier ter plaatse zelf aan het tot stand komen van een Sonderbondsparlement, ten minste zoo spoedig, niet had kunnen gelooven. Ook in de St. Martini-kerk ziet het er niet uit zoo als het behoort. Wij afgevaardigden zitten op rijen stoelen naast elkander met zwart-rood-gouden streepen versierd, alsof de volkslede van 1848 nog in volen bloei terde."

De stand der partijen in het Parlement kan men heden gevoegelijk aldus opgeven: (a.) de Gerlach-Stahlsche, die de geheele constitutie en zelfs den drie-konigen-bond verwerpt; (b.) de partij, welke voor eene onvoorwaardelijke aanneming derzelve is; (c.) de partij, welke eene herziening der constitutie verlangt, en (d.) de partij, die dezelve in haar geheel wenscht aangenomen en vervolgens aan eene andere herziening onderworpen te zien.

De partij van den bondsstaat telt in de commissie voor de constitutie van het volkshuis 11 stemmen tegen 10. Camphausen is belast, met meerderheid van 18 stemmen, om een voorstel over de aanneming in gereedheid te brengen.

BERLIJN, 27 Maart. Men was hier in groote verwachting naar de redevoering van v. Radowitz, welke zoo even is aangekomen. Hoe schoon dezelve nu ook wezen moge, zijn echter de meesten in hunne verwachting bedrogen.

De overtuiging schijnt bij onze regering gevestigd te zijn dat men veel te weinig voor de Duitsche vloot gedaan heeft. De Pruisische handel heeft door den Deenschen oorlog meer dan 30 miljoen th. schade geleden. Die schade had men kunnen verhoeden, indien men slechts het tiende deel daarvan te kost had gelegd aan de Duitsche vloot.

WEENEN 26 Maart. De *Oest. Corr.* bevat de volgende telegrafische depeche uit Triest van 25 Maart: »Uit den Pyreüs 19 Maart. De onzekerheid van den staatkundigen toestand duurt nog voort. Elf in beslag genomen vaartuigen zijn door de Engelschen vrijgelaten. Gisteren kwam er te Athene een engelsch koerier met depeches uit Londen aan.

Men beweert, dat ons kabinet tegen Englands eischen omtrent Toskane geprotesteerd en verklaard heeft, dat, indien men met dat land gelijke bedoelingen mogt hebben als met Griekenland, Oostenrijk Toskane te hulp zou komen.

De ter dood veroordeelde secretaris van Kossuth, Stuller, heeft algeheele genade ontvangen.

ITALIE.

Volgens de *Giornale di Roma* is het 33e regiment Fransche linietroepen den 17 naar Civita-Vecchia gemarceerd, om zich naar Frankrijk in te schepen.

In de zitting 22 Maart der Sardinische Kamer berigtte de min. president d'Azeglio in naam des konings, dat de hertog van Genua verloofd was met eene Sardinische prinses. Op voorstel van den president benoemde de Kamer eene deputatie van 7 leden om Z. M. en de Koningin-Moeder geluk te wenschen.

Het voorstel over de militaire pensioenen was aan de orde van den dag. Voor het einde der zitting besloot de Kamer eenparig, dat eene deputatie van 10 leden de lijdienst zou bijwonen, die den volgenden dag voor de in den slag bij Novara gesneuvelden zou gehouden worden.

Het jaarlijksch inkomen van den hertog van Genua is op 300,000 fr. vastgesteld.

Volgens verschillende berigten wordt het Sardinisch kabinet in deszelfs verder bestaan bedreigd. Men spreekt ernstig van eene minister-verandering.

De hertog van Parma heeft 9 Maart het besluit genomen, dat, vermits eene menigte pachters door hunne landeigenaars van hunne hoeven zijn gezet, uitsluitend ter zake van hunne gehechtheid aan het wettig bestuur, voortaan geen eigenaar eenen pachter zijne hoeve mag doen ontruimen dan met voorafgaande magtiging van den vrederegt.

BELGIE.

BRUSSEL 29 Maart. In eene circulaire 26 Maart aan de leden van den gemeenteraad te Antwerpen gericht, wordt gezegd dat op verzoek van elf raadsleden, en ingevolge art 3 tot 62 der gemeente wet, de raad Zaterdag bijeen zal komen ten 6 ure des avonds, »ten einde te onderzoeken of het noodig zal zijn eene poging bij de Kamers aan te wenden, strekkende tot het verkrijgen van wijzigingen in de onderwijs-wet, die thans in behandeling is."

De architect Ch. Marcellis heeft eene fraaie teekening vervaardigd ter verwezenlijking van het sinds eenigen tijd beraamde plan om de Antwerpsche beurs te overdekken.

STADSNIUWS.

De Verhuistijd is vastgesteld op Woensdag 1 Mei voor 12 ure des middags.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Maart

GETROUWD (28 Maart): B. L. Klinkert met H. M. Stap, wed. C. J. Koster.

GEVALLEN (28 Maart): F. G. C. M. von Essen, geb. Asschenbergh, Z. — (29 Maart): J. E. Helmhout, geb. Ikler, D.

OVERLEDEN (25 Maart): H. van den Broeke Jr., 48 j. — (26 Maart): H. Handlughten, 76½ j. — (27 Maart): J. Coers Jzn., 61 j. — J. Siebelhoff, 7 m. — C. W. Thöne.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	29 MAART 4½ u.	gebl.	30 MAART 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. a 2½ pCt.	55½	55½	55½	55½
Dito Dito	68½	68½	68½	68½
Dito Dito	85½	85½	85½	85½
Dito Obligatien O. I.	87	87	87	87
Amortis. Syndic.	3½	3½	3½	3½
Handel-Maatschappij	4½	4½	4½	4½
Aand. Rijn-Spoorweg				
Aand. Holl. S. M.				
Obligatien				
Belgie, Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank 2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.	46½	46½	46½	46½
Spanje bij Ardoins	85	85	85	85
Dito Dito	510	510	510	510
Dito Oubep. S. akken				
Dito	3	3	3	3
Dito Binnenl. 2400 P.	28½	28½	28½	28½
Coup. Ardoins	7½	7½	7½	7½
Passive				
Fransche Uitgest.	3½	3½	3½	3½
Portugal te Londen 5 pCt. nu 4	34	34	34	34
Dito Dito	35½	35½	35½	35½
Russl. bij Hope 1798 en 1846	103½	103½	103½	103½
Dito Dito 1828 en 1829				
Cert. bij Hope 1831 en 1832	94½	94½	94½	94½
Dito bij Hope	85½	85½	85½	85½
Dito bij Stieglitz en C.	85	85	85	85
Dito bij id. 5de Serie	84½	84½	84½	84½
Cert. te Hamburg	5	5	5	5
Inschrijving in Assignat.	6	6	6	6
Cert. van dito	64½	64½	64½	64½
Polen, Aand. a fl. 500	4	4	4	4
Dito met Lot	300	300	300	300
Amerik., Bank-Actien				
Frankrijk, Obligatien	52½	52½	52½	52½
Pr. issen, Aand met Lot. R 50	75½	75½	75½	75½
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	75½	75½	75½
Dito Nieuwe	2½	40½	40½	40½
Dito Nieuwe	5	82½	82½	82½
Ween Bank bij Golt en C.				
Dito	4			
Aand. met Loting fl. 500				
Nieuwe dito	2½			
Napels, Cert. Lam. en Bouwer 5 pCt.				
Brazilië te Londen 1824	5	89½	89½	89½
Dito Leening 1843	5			
PERU	4	71½	71½	71½
MEXICO	5	28½	28½	28½
GRIEKENLAND	5			
Venezuela 6 pCt. nu	2½	32½	32½	32½
New Grenada 6 pCt. nu	1½			
ECUADOR		3½	3½	3½
Coup. Ecuador				
Grieken onb.				

Uitgestelde Peruanen 28½.

In Binnenl. fondsen was de stemming algemeen zeer gewild. 3 pCt. Fransche insgelijks iets hooger. Spaansche mede tot verbeterde koersen gezocht. Russische en Oost. prijshoudend, bij weinig handel. In de overige was zeer weinig handel; alleen Mexicanen waren een weinig hooger.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Provisie 2½ pCt., Disconto 2 pCt.

Door de Nederlandsche Bank is de intrest bepaald als volgt: Wissel-Disconto 2 pCt. Beleening op Effecten 2½ pCt. Promessen d°. 3 " " " Goederen 3 "

Wisselkoers.

2/m. Parijs 50½; 2/m. Parijs 50½; 2/m. Londen 12.02½; 2/m. Londen 12.07½; 2/m. Hamburg 34½; 2/m. Hamburg 35½; 2/m. Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1.37½.

HANDELSBERICHTEN.

AMSTERDAM, 30 Maart.

OVERZICHT DER WEEK.

Koffij. De gesteldheid blijft altijd nog lusteloos, intusschen is toch eenige meerdere vraag voor behoeft en vervoering ontstaan, waarbij men ordinar Java op ceel met 3½ per goed ordinar 3½ cs., blank 33 a 33½ cs. betaald heeft, bij kleinigheden zoude men 1 c meer moeten betalen. Brandzonde de minste handel met nominale prijzen.

Thee. De markt voor Chinesche heeft zich wederom meer gevestigd. — In de veilingen zóówel hier als te Rotterdam gehouden, was tot 15 a 20 cs. onder taxatie nog al eenige kooplust te bemerken, in welke verhouding gisteren uit de hand nog 49 koopen Congo N°. 13 der geveilde lading China, zijn afgedaan.

Suiker. De Ruwe Suikermarkt verkeert voortdurend in eene zeer flaauwe stemming, zoodat de verkoopen die er deze week hebben plaats gehad eene verlaging van ca. 1½ op de laatste Maatschappij-veilingen prijzen aanduiden. — In Geraffineerd hebben voor uitvoer belangrijke afdoeningen plaats gehad, echter wederom tot verlaagde prijzen, als Crushed N. 9 B superfine a 73½; N°. 2 / 31. — B en H 400/m. kilo N°. 4 / 29½; N°. 2 / 28½; N°. 3 / 27½. — In consumptie zijn de prijzen als volgt: Melis Stoom N. S. R. N°. 1 / 52½; N°. 2 / 57 a 58; B. K. N°. 2 / 57; B en H N°. 2 / 56; B en T N°. 2 / 57 a 58; W en Z / 54 a 55. — Basterlen 41 a 43; helbruin / 39 a 40; bruin / 35 a 38. — Stoom / 17 a 18; O F / 20½ a 21.

Rijst. Deze week bestond er voor de ordinaire soorten, meedersa vraag; hetgeen er van de blanke gepelde rijst, ging was echter alleen maar voor consumptie en bestond zich tot kleinigheden. — De markt voor de rijst, staande. — De markt voor de rijst, staande. — De markt voor de rijst, staande.

